

ZARZĄDZENIE
REGIONALNEGO DYREKTORA OCHRONY ŚRODOWISKA W WARSZAWIE,
REGIONALNEGO DYREKTORA OCHRONY ŚRODOWISKA W BIAŁYMSTOKU

i

REGIONALNEGO DYREKTORA OCHRONY ŚRODOWISKA W LUBLINIE

z dnia .....2016 r.

zmieniające zarządzenie w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru
Natura 2000 Ostoja Nadbużańska PLH140011

Na podstawie art. 28 ust. 8 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2015 r. poz. 1651 i 1936) zarządza się, co następuje:

§ 1. W zarządzeniu Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Warszawie, Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Białymstoku i Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Lublinie z dnia 5 września 2014 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Ostoja Nadbużańska PLH140011 (Dz. Urz. Woj. Mazowieckiego poz. 8654, Dz. Urz. Woj. Podlaskiego poz. 3132 i Dz. Urz. Woj. Lubelskiego poz. 3015)

wprowadza się następujące zmiany:

- 1) Załącznik nr 1 otrzymuje brzmienie określone w załączniku nr 1 do niniejszego zarządzenia.
- 2) Załącznik nr 16 otrzymuje brzmienie określone w załączniku nr 2 do niniejszego zarządzenia.
- 3) Załącznik nr 17 otrzymuje brzmienie określone w załączniku nr 3 do niniejszego zarządzenia.
- 4) Załącznik nr 19 otrzymuje brzmienie określone w załączniku nr 4 do niniejszego zarządzenia.

§ 2. Zarządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

Regionalny Dyrektor
Ochrony Środowiska
w Warszawie

Arkadiusz Siembida

Regionalny Dyrektor
Ochrony Środowiska
w Białymstoku

Lech Magrel

Regionalny Dyrektor
Ochrony Środowiska
w Lublinie

Beata Sielewicz

UZASADNIENIE

Zmiana zarządzenia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Warszawie, Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Białymstoku i Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Lublinie z dnia 5 września 2014 r. (Dz. Urz. Woj. Mazowieckiego poz. 8654, Dz. Urz. Woj. Podlaskiego poz. 3132 i Dz. Urz. Woj. Lubelskiego poz. 3015) w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Ostoja Nadbużańska PLH140011, wynika z konieczności dostosowania zapisów ww. aktu prawa miejscowego do obowiązujących przepisów, korekty błędów, usunięcia zbędnych zapisów i poprawy czytelności dokumentu poprzez dostosowanie załączników mapowych dotyczących działań ochrony czynnej do nowej treści. Przede wszystkim jednak powstała w związku z uwagami, jakie przedstawił Departament Prawny Ministerstwa Środowiska. W myśl § 6 ust. 2 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2009 r. w sprawie trybu kontroli zgodności aktów prawa miejscowego ustanowionych przez wojewodę i organy niezespólonej administracji rządowej (Dz. U. Nr 222, poz. 1754) w przypadku, gdy organ niezespólonej administracji nie zmieni aktu normatywnego we własnym zakresie, minister właściwy do spraw środowiska niezwłocznie przedstawi Prezesowi Rady Ministrów projekt zarządzenia nadzorczego w sprawie uchylecia kontrolowanego aktu prawa miejscowego. Jednocześnie zgłoszone przez Ministra Środowiska uwagi do wszystkich zarządzeń, należy uwzględniać podczas opracowywanych w przyszłości projektów innych, podobnych aktów prawa miejscowego.

W piśmie z dnia 27 kwietnia 2015 r., znak: DP-074-168/12641/14/JJ Minister Środowiska zgłosił następujące uwagi:

- w zakresie umieszczenia punktów załamania granicy obszaru Natura 2000 Dolina Dolnego Bugu PLB140001 zamiast punktów załamania granicy obszaru Natura 2000 Ostoja Nadbużańska PLH140011 w załączniku nr 1. Uwaga została uwzględniona poprzez umieszczenie właściwych punktów załamania granicy obszaru Natura 2000 Ostoja Nadbużańska PLH140011 w załączniku nr 1 do niniejszego zarządzenia;
- w załączniku nr 16 zarządzenia dotyczącego obszaru Natura 2000 dla przedmiotu ochrony 2330 wydmy śródlądowe z murawami napiaskowymi wyznaczono cel działań ochronnych, który faktycznie stanowi działanie ochronne. Uwaga została uwzględniona w załączniku nr 2 do niniejszego zarządzenia poprzez zmianę zapisu, który otrzymuje brzmienie „Polepszenie struktury i funkcji siedliska poprzez zastosowanie metody czynnej ochrony polegającej na wycinaniu i karczowaniu podrostu drzew, głównie sosny”. Biorąc powyższe pod uwagę dokonano korekty celów działań ochronnych dla innych przedmiotów ochrony: 6210 muraw kserotermicznych i 6120* ciepłolubnych, śródlądowych muraw napiaskowych – „Polepszenie stanu zachowania siedliska poprzez usuwanie krzewów i nalotu drzew, przywrócenie ekstensywnego wypasu lub wykaszania, które zahamuje sukcesję wtórną (przekształcenie siedliska w zakrzewienia, a następnie w las)”, 1083 jelonka rogowca – „Zachowanie populacji i siedlisk

rozwojowych gatunku poprzez: ograniczenie nadmiernej presji dzika na obszarach występowania jelonka rogacza, zwiększanie ilości martwego drewna dębowego, zarówno na stanowiskach występowania jelonka, jak i w drzewostanach otaczających, usuwanie zbyt gęstego podszytu i podrostu leśnego w celu ogrzania podłoża i poprawy termiki środowiska rozwoju larw” oraz 1163 głowacza białopłetwego poprzez usunięcie celu „Reintrodukcja gatunku w ciekach w których występował przed rokiem 2009” ze względu na wykonanie zadania w listopadzie 2014 r. (w ramach działania wykonano badania fizyko-chemiczne wody w 6 wytypowanych ciekach oraz wykonano 5 tarlisk i wpuszczono 400 osobników) i zastąpienie go celem sformułowanym dla pozostałych gatunków ryb stanowiących przedmioty ochrony w obszarze Natura 2000 – „Poprawa możliwości migracji ryb oraz stopniowy wzrost ich populacji przez modernizację budowli hydrotechnicznych oraz ograniczenie kłusownictwa i zasiedlanie nowych odcinków Bugu i jego dopływów”;

- w załączniku nr 17 zarządzenia dotyczącego obszaru Natura 2000 w odniesieniu do przedmiotów ochrony: 9170 grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny, 91E0* łągi wierzbowe, topolowe, olszowe, jesionowe i olsy źródliskowe, 91F0 łągowe lasy dębowo-wiązowo-jesionowe, 1084* pachnica dębowa i 1166 traszka grzebieniasta nałożono na właścicieli gruntu i władającego gruntem następujące obowiązki: wyłączenia z gospodarki leśnej określonych obszarów, odstąpienia od trzebieży, zrębów, przebudowy drzewostanów, utrzymania bogactwa i zróżnicowania runa poprzez określenie sposobu wykonywania zabiegów trzebieży, zwiększenia bioróżnorodności, pozostawienia zamierających i dziuplastych drzew oraz martwego drewna na całej powierzchni siedliska, zachowania określonych drzew, polepszenia warunków rozrodu traszki grzebieniastej. W przedstawionych działaniach ochronnych w sposób nieprawidłowy określono podmioty odpowiedzialne za ich wykonanie. Uwaga została uwzględniona poprzez zmianę zapisu, odnoszącego się do podmiotów odpowiedzialnego za wykonanie konkretnego działania ochronnego, który w przypadku osób prywatnych otrzymał brzmienie „Właściciel, posiadacz lub dzierżawca obszaru na podstawie porozumienia zawartego z organem sprawującym nadzór nad obszarem Natura 2000 albo na podstawie zobowiązania podjętego w związku z korzystaniem z programów wsparcia z tytułu obniżenia dochodowości, a w odniesieniu do gruntów stanowiących własność Skarbu Państwa lub własność jednostek samorządu terytorialnego zarządca nieruchomości w związku z wykonywaniem obowiązków z zakresu ochrony środowiska na podstawie przepisów prawa albo w przypadku braku tych przepisów na podstawie porozumienia zawartego z organem sprawującym nadzór nad obszarem Natura 2000”. W odniesieniu do innych podmiotów umieszczono zapis informujący o realizacji działania na podstawie porozumienia z regionalnym dyrektorem ochrony środowiska;

- w załączniku nr 17 zarządzenia dotyczącego obszaru Natura 2000 w odniesieniu do przedmiotu ochrony – 1083 jelonka rogacza na właściwy terytorialnie Zarząd Okręgowy Polskiego Związku Łowieckiego w porozumieniu z Nadleśniczym Nadleśnictwa Sarnaki i Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w Warszawie nałożono obowiązek ograniczenia nadmiernej presji dzika na obszarach występowania jelonka rogacza poprzez pełną realizację planów jego pozyskania. Podkreślono, że w planie zadań ochronnych nie powinno się powtarzać obowiązków wynikających z planów

łowieckich, w tym poprzez nakazanie ich pełnej realizacji. Uwaga została uwzględniona poprzez zmianę zapisu dotyczącego powyższego działania ochronnego, któremu nadano brzmienie: „Ograniczenie nadmiernej presji dzika na obszarach występowania jelonka rogacza poprzez stosowanie odstraszających środków zapachowych wokół karp dębowych stanowiących siedlisko rozwojowe larw jelonka” i korektę zapisu odnoszącego się do podmiotu odpowiedzialnego za jego wykonanie, któremu nadano brzmienie: „Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Warszawie na podstawie porozumienia z Nadleśniczym Nadleśnictwa Sarnaki i zarządem koła łowieckiego dzierzawiącym obwód łowiecki nr 322”;

- w załączniku nr 17 zarządzenia dotyczącego obszaru Natura 2000 w odniesieniu do przedmiotu ochrony – 1355 wydra nałożono na Wojewódzkich Inspektorów Ochrony Środowiska w Warszawie w Lublinie i w Białymstoku obowiązek kontroli stanu wód Bugu i jego dopływów, kontynuacji dotychczasowego monitoringu w wybranych punktach kontrolnych i interwencji w celu likwidacji źródła zanieczyszczeń. Podkreślono, że wszelkie uregulowania w planach zadań ochronnych nakładające na Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Środowiska obowiązki nie wynikające z ustaw: o Inspekcji Ochrony Środowiska, Prawo ochrony środowiska, Prawo wodne oraz aktów wykonawczych wydanych na ich podstawie nie mają podstawy prawnej. Uwaga została uwzględniona poprzez usunięcie ww. działania ochronnego;

Pozostałe uwagi:

- w zakresie podstawy prawnej ustanowienia planów zadań ochronnych dla obszarów Natura 2000, tj. art. 28 ust. 5 i 8 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody. Uznano za zbyteczne powołanie się w podstawie prawnej zarządzenia na art. 28 ust. 5 ww. ustawy. Uwaga została uwzględniona poprzez korektę zbędnego zapisu, który otrzymał brzmienie: „Na podstawie art. 28 ust. 8 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2015 r. poz. 1651 i 1936) zarządza się, co następuje:”;

- w zakresie braku potrzeby wyszczególniania miejsca ogłoszenia aktu. Uwaga została uwzględniona poprzez korektę zbędnego zapisu, który otrzymał brzmienie: „§ 2. Zarządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.”;

- w załączniku nr 17 zarządzenia dotyczącego obszaru Natura 2000 w działaniach ochronnych o nr 36-39 i 41-42, wskazano, iż działania związane z ochroną czynną oraz utrzymaniem lub modyfikacją metod gospodarowania zostaną zaprojektowane po uzupełnieniu stanu wiedzy o przedmiocie ochrony i o uwarunkowaniach jego ochrony. Podkreślono, że ze względu na wyłącznie informacyjny charakter ww. działań uznaje się je za zbędne. Uwaga została uwzględniona poprzez usunięcie zbędnych zapisów.

Zgodnie z art. 28 ust. 9 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2015 r. poz. 1651 i 1936), w przypadku dokonywania zmiany planu zadań ochronnych, sporządzający projekt dokumentu winien umożliwić zainteresowanym osobom i podmiotom prowadzącym działalność w obrębie siedlisk przyrodniczych i siedlisk gatunków, dla których ochrony wyznaczono obszar Natura 2000, udział w pracach związanych ze zmianą tego dokumentu, a także zapewnić możliwość udziału społeczeństwa, na zasadach i w trybie określonym w art. 28 ust. 3 i 4 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody oraz art. 3 ust. 1 pkt 11 oraz art. 39 ustawy z dnia 3 października 2008 r.

o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, w postępowaniu, którego przedmiotem jest sporządzenie projektu (Dz. U. z 2013 r. poz. 1235 z późn. zm.).

Szczegółowy tryb dokonywania zmian w planie zadań ochronnych określa rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 17 lutego 2010 r. w sprawie sporządzania projektu planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 (Dz. U. z 2010 r., Nr 34, poz. 186 z późn. zm.). Zgodnie z § 6 w związku z § 2 ww. rozporządzenia, tryb sporządzenia projektu zmiany planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 obejmuje m.in. obowiązek podania do publicznej wiadomości informacji o zamiarze przystąpienia do sporządzenia projektu planu zadań ochronnych.

W ramach zmiany obowiązującego planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Ostoja Nadbużańska PLH140011 Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Warszawie zgodnie z art. 28 ust. 3 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2015 r., poz. 1651 i 1936), zapewnił wszystkim zainteresowanym możliwość udziału w procesie dokonywania zmian do przedmiotowego planu zadań ochronnych.

Etap I udziału społeczeństwa obejmował:

1) podanie obwieszczeniem z dnia 24.07.2015 r. znak: WPN-II.6320.35.2015.JS.02, do publicznej wiadomości informacji o zamiarze oraz przystąpieniu do zmiany zapisów planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Ostoja Nadbużańska PLH140011;

2) ogłoszenie ww. informacji w sposób zwyczajowo przyjęty w siedzibie organów właściwych w sprawie, poprzez wywieszenie na tablicy ogłoszeń w siedzibie: urzędów gmin zlokalizowanych na terenie ww. obszaru Natura 2000, Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Białymstoku, Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Lublinie, a także Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Warszawie Wydział Spraw Terenowych I w Siedlcach i na stronie internetowej Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Warszawie oraz opublikowanie jej w prasie o zasięgu ogólnopolskim – „Nasz Dziennik”, wydanie z dnia 24 lipca 2015 r.

Wniesione w ramach etapu uwagi i wnioski rozpatrzono w następujący sposób:

Nadleśniczy Nadleśnictwa Nurzec wniósł pismem z dnia 18 czerwca 2015 r. znak ZG.7210.8.2.2015 następujące uwagi:

- uwagę do załącznika 17 i załącznika nr 18 (arkusz mapy ze str. 336) zarządzania dotyczącą usunięcia działań nr 3 i nr 4 przewidzianych dla siedliska 6120* ciepłolubnych, śródlądowych muraw napiaskowych zlokalizowanych w Leśnictwie Sutno, oddz.383A-d, w brzmieniu: „*Błąd wrysowania na mapie. Na gruntach nadleśnictwa siedlisko zajmuje powierzchnię około 0,002 ha - niewielkie płyty okrajkowe zbiorowiska występującego na skarpie rzeki Bug. Brak potrzeby i możliwości wykonywania zadań ochronnych z uwagi na niewielką powierzchnię.*”, uwagę uznano za słuszną (błąd techniczny), mimo tego, że nie odnosi się do zakresu kontroli Ministra Środowiska i dokonano korekty zasięgu działania ochronnego;

- uwagę do załącznika 17 i załącznika nr 18 (arkusz mapy ze str. 315) zarządzania dotyczącą płatu 91E0* Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe, jesionowe i olsy źródłiskowe, w brzmieniu: „*Ponadto informujemy, że podczas prowadzonych przez nadleśnictwo prac monitoringowych dot. siedlisk Natura 2000 stwierdzono negatywne zmiany w stanie zachowania siedliska 91EO - (Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe) w Leśnictwie Mielnik (oddz. 418g,h,i - lokalizacja nr 5- mapa Zał. Nr 4). Do w/w płatu siedliska nie przypisano działań ochronnych w PZO dla obszaru Natura 2000 Ostoja Nadbużańska PLH140011, nie mniej jednak informujemy aktualnym stanie zachowania w/w płatu. Siedlisko zajmuje około 8 ha i większości zostało włączone do obszarów nie objętych gospodarowaniem na terenie Nadleśnictwa Nurzec. Powierzchnia znajduje się na stromej skarpie rzeki Bug, która jest rokrocznie podmywana, co powoduje zmniejszanie płatu siedliska. Ponadto na w/w powierzchni zaobserwowano liczne uszkodzenia drzew spowodowane przez bobry (część pow. całkowicie "wykarczowana"). W związku z powyższym informujemy, że nadleśnictwo nie jest w stanie utrzymać w/w płatu siedliska we właściwym stanie.*”, uznano za pozbawioną racji i nie znaleziono podstaw do naniesienia w tym zakresie zmian w zarządzeniu. Zgodnie z załącznikiem nr 17 i nr 18 (arkusz mapy ze str. 315) zarządzenia w sprawie pzo w obrębie ww. płatu przewidziano działanie nr 14 polegające na Utrzymaniu bogactwa i zróżnicowania runa, wykonywaniu trzebieży w I i IV kwartale, czyli po sezonie wegetacyjnym (poza prowadzeniem prac trzebieżowych w II i III kwartale zgodnie z planami urządzenia lasu i uproszczonymi planami urządzenia lasu, które przeszły ocenę strategiczną) oraz Zwiększeniu bioróżnorodności poprzez pozostawienie zamierających i dziuplastych drzew oraz martwego drewna na całej powierzchni w celu stworzenia bazy żerowej dla larw chrząszczy (między innymi kózkowatych) i dzięciołów (powyższe działanie nie dotyczy planów urządzenia lasu i uproszczonych planów urządzenia lasu, które przeszły ocenę strategiczną). Termin rozpoczęcia działań w pierwszych 3 latach obowiązywania planu zadań ochronnych; i nr 15 Zachowanie zadrzewień wierzbowych i topolowych w strefie przykorytowej Bugu za wyjątkiem drzew stanowiących zagrożenie, dla życia lub zdrowia ludzi oraz powodujących zatory usuwanych w ramach prac utrzymaniowych i przeciwpowodziowych. Ponadto erozyjna działalność rzeki i aktywność bobrów nie może być rozpatrywana w kategoriach zagrożeń, gdyż są to naturalne procesy i oddziaływania zachodzące w przyrodzie, a ich zasięg jest stosunkowo niewielki i nie spowoduje znacznego uszczuplenia pow. siedliska w obszarze.

Pozostałe uwagi:

- uwagę do załącznika 17, arkusz mapy ze str. 336 dotyczącą usunięcia działania nr 1 przewidzianego dla siedliska 2330 wydmy śródlądowe z murawami napiaskowymi, zlokalizowanego w Leśnictwie Sutno, oddz.383A-c, w brzmieniu: „*Błąd wrysowania na mapie. Droga przy granicy państwa. Wydma „rozjeżdżona” przez quady i motocykle Straży Granicznej. Brak sukcesji naturalnej. Z uwagi na charakter umiejscowienia (pas graniczny) nadleśnictwo nie jest w stanie zapewnić właściwego utrzymania zainwentaryzowanego siedliska.*”,

- uwagę do załącznika 17 dotyczącą usunięcia działań nr 7 i nr 8 przewidzianych dla siedliska 6440 łąki selernicowe, zlokalizowanych na terenie Leśnictwa Sutno, w brzmieniu: „*Oddział 436 h,i- powierzchnia siedliska około 0,22ha. Są to nieużytki i turzycowiska rozproszone pomiędzy starorzeczami*

wypełnionymi wodą. Użycie jakiegokolwiek sprzętu w celu wykonania zadań ochronnych [koszenie] niemożliwe. Powierzchnie niedostępne również dla ludzi. Nadleśnictwo nie jest w stanie wykonać jakichkolwiek prac i zapewnić właściwego utrzymania zainwentaryzowanego siedliska.”,

- uwagę do załącznika 17 dotyczącą usunięcia działań nr 7 i nr 8 przewidzianych dla siedliska 6440 łąki selernicowe, zlokalizowanych na terenie Leśnictwa Sutno, oddz. 438B k, I w brzmieniu: „*Powierzchnia siedliska około 0,15 ha. Na gruncie analogiczna sytuacja do opisanej powierzchni w pkt. 3. Nadleśnictwo nie jest w stanie wykonać jakichkolwiek prac i zapewnić właściwego utrzymania zainwentaryzowanego siedliska.*”,

ze względu na charakter wykraczający poza zakres wskazań pokontrolnych Ministra Środowiska nie zostały rozpatrzone. Jednocześnie informuje się, że RDOŚ w Warszawie będzie miał na uwadze powyższe wskazania podczas kolejnej nowelizacji planu zadań ochronnych.

Generalny Dyrektor Ochrony Środowiska wniósł w dniu 28 lipca 2015 r., drogą e-mailową, następującą uwagę w brzmieniu:

- „*uwagi GIS do projektu zmiany PZO dla obszaru Natura 2000 Ostoja Nadbużańska PLH140011. na ogólną powierzchnię 46036,73 ha wychodzi 1,31 różnicy z powierzchnią obszaru, który mamy w naszej bazie. W załączniku przesyłam screen z przykładem rozbieżności granic*”, uwagę uznano za słuszną (wynikała z różnej jakości danych) i dokonano korekty w tym zakresie.

Generalny Dyrektor Ochrony Środowiska wniósł w dniu 31 lipca 2015 r., drogą e-mailową, następujące uwagi o charakterze porządkującym i uszczegóławiającym zapisy:

- uwagę dotyczącą zastąpienia słów „*Nowe brzmienie załącznika 16:*” i „*Nowe brzmienie załącznika 17:*” słowami „*Załącznik nr 16 otrzymuje brzmienie:*” i „*Załącznik nr 17 otrzymuje brzmienie:*”, uznano za słuszną i dokonano korekty w tym zakresie;

- uwagę do załącznika nr 16 cele działań ochronnych, lp. 3, 8, 10, 33 zarządzenia, dotyczącą rozwinięcia celu dla siedlisk: 3270 zalewane muliste brzegi rzek z roślinnością (*Chenopodium rubri* p.p. i *Bidention* p.p.), 6430 ziołorośla górskie (*Adenostylion alliariae*) i ziołorośla nadrzeczne (*Convolvulalia sepium*) oraz 6510 niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie (*Arrhenatherion elatioris*) i gatunku 1337 bóbr europejski *Castor fiber* uznano za słuszną i dokonano korekty nadając mu następujące brzmienie: *Rozpoznanie rozmieszczenia i stanu zachowania siedliska/gatunku oraz zaplanowanie działań ochronnych w oparciu o zidentyfikowane zagrożenia.*;

- uwagę do załącznika nr 16 cele działań ochronnych, lp. 7, 9 zarządzenia, dotyczącą uzupełnienia informacji o powierzchni siedlisk: 6410 zmiennowilgotne łąki trzęślicowe (*Molinion*) i 6440 łąki selernicowe (*Cnidion dubii*), która nie może ulec zmniejszeniu w obszarze, uznano częściowo za słuszną. Z uwagi na konieczność uzupełnienia stanu wiedzy o ich rozmieszczeniu i stanie ochrony

w obszarze nie jest miarodajne wpisywanie powierzchni siedliska rozpoznanego do tej pory. Uznano zatem, że cel działań ochronnych dla ww. typu siedliska otrzyma następujące brzmienie: *Pełne rozpoznanie rozmieszczenia i stanu zachowania siedliska oraz przywrócenie i utrzymanie ekstensywnej gospodarki łkowej;*

- uwagę do załącznika nr 16 cele działań ochronnych, lp. 15, 18, 21 zarządzenia, dotyczącą sprecyzowania celu dla siedliska 91T0 sosnowy bór chrobotkowy (*Cladonio-Pinetum*) i chrobotkowa postać (*Peucedano-Pinetum*) oraz gatunków 1477 sasanka otwarta *Pulsatilla patens* i 4030 szlaczkoń szafraniec *Colias myrmidone* uznano za słuszną i dokonano korekty w tym zakresie nadając mu następujące brzmienie: *Rozpoznanie rozmieszczenia i stanu zachowania siedliska/gatunku oraz zaplanowanie działań ochronnych w oparciu o zidentyfikowane zagrożenia;*

- uwagę do załącznika nr 16 cele działań ochronnych, lp. 19 zarządzenia, dotyczącą usunięcia części treści dla gatunku 1032 skójką gruboskorupowa *Unio crassus* uznano za słuszną i dokonano korekty w tym zakresie nadając mu następujące brzmienie: *Zachowanie populacji i siedlisk gatunku poprzez przeciwdziałanie na pojawiające się zagrożenia;*

- uwagę do załącznika nr 17 działania ochronne ze wskazaniem podmiotów odpowiedzialnych za ich wykonanie i obszarów ich wdrażania, lp. 3, 5, 7, 23 zarządzenia, dotyczącą usunięcia części treści odnoszącej się do działań obligatoryjnych, dla następujących siedlisk: 6120* ciepłolubne, śródlądowe murawy napiaskowe (*Koelerion glaucae*), 6410 zmiennowilgotne łąki trzęślicowe (*Molinion*) i 6440 łąki selernicowe (*Cnidion dubii*) oraz gatunków 1617 starodub łąkowy *Ostericum palustre* i 1060 czerwonończyk nieparek *Lycaena dispar*, uznano za słuszną i dokonano korekty w tym zakresie nadając mu następujące brzmienie: *Zachowanie siedliska przyrodniczego/siedliska gatunków poprzez ekstensywne użytkowanie kośne, kośno-pastwiskowe lub pastwiskowe trwałych użytków zielonych, a także utrzymanie powierzchni elementów krajobrazu nieużytkowanych rolniczo co poprawi jego stan zachowania/powyższych gatunków.;*

- uwagę do załącznika nr 17 działania ochronne ze wskazaniem podmiotów odpowiedzialnych za ich wykonanie i obszarów ich wdrażania, lp. 9, 13, 16, 17 zarządzenia, dotyczącą zapisu *Wylączenie z gospodarki leśnej*, który nosi znamiona zakazu, a których stosowanie w pzo jest niedozwolone uznano za słuszną i dokonano korekty w tym zakresie nadając mu następujące brzmienie: *Zmiana sposobu prowadzenia gospodarki leśnej poprzez odstąpienie od trzebieży, przebudowy drzewostanów i pozostawienie do naturalnej sukcesji (poza działaniami wynikającymi z planów urządzenia lasu i uproszczonych planów urządzenia lasu które przeszły ocenę strategiczną).;*

- uwagę do załącznika nr 17 działania ochronne ze wskazaniem podmiotów odpowiedzialnych za ich wykonanie i obszarów ich wdrażania, lp. 34 zarządzenia, dotyczącą nieprecyzyjnego zapisu odnoszącego się do gatunku 1166 traszki grzebieniastej *Triturus cristatus* uznano za słuszną i dokonano korekty w tym zakresie nadając mu lp. 33 i następujące brzmienie: *Przeciwdziałanie eutrofizacji zbiornika (zabezpieczenie go przed spływem gnojowicy z pobliskiego gospodarstwa rolnego poprzez odpowiednie uszczelnienie lub odgrodzenie uniemożliwiające przedostawanie się biogenów do wody).;*

- uwagę do załącznika nr 17 działania ochronne ze wskazaniem podmiotów odpowiedzialnych za ich wykonanie i obszarów ich wdrażania, lp. 22, 23 zarządzenia, dotyczącą uzupełnienia terminów wykonania monitoringu uznano za pozbawioną racji i nie znaleziono podstaw do naniesienia w tym zakresie zmian w zarządzeniu, gdyż zastosowany zapis *Przeprowadzenie monitoringu stanu ochrony siedliska zgodnie z metodyką Głównego Inspektora Ochrony Środowiska* zawiera wskazanie także do terminów prowadzenia badań monitoringowych określonych w metodyce;
- uwagę do załącznika nr 17 działania ochronne ze wskazaniem podmiotów odpowiedzialnych za ich wykonanie i obszarów ich wdrażania, lp. 24 zarządzenia, dotyczącą opracowania metodyki monitoringu dla gatunku 1355 wydra *Lutra lutra* i wskazania terminu jego wykonania uznano za częściowo słuszną i dokonano korekty zapisu uwzględniającej opracowanie metodyki monitoringu dla ww. gatunku przez GIOŚ;
- uwagę do załącznika nr 17 działania ochronne ze wskazaniem podmiotów odpowiedzialnych za ich wykonanie i obszarów ich wdrażania, lp. 9 zarządzenia, dotyczącą kontynuacji inwentaryzacji gatunku 1060 czerwonończyk nieparek *Lycaena dispar* w oparciu o ocenę ekspercką uznano za słuszną i dokonano korekty w tym zakresie nadając mu następujące brzmienie: *Kontynuacja rozpoznania występowania gatunku i ocena jego stanu zachowania zgodnie z metodyką Głównego Inspektora Ochrony Środowiska*.

Etap II udziału społeczeństwa polegał na organizacji spotkania w dniu 31 lipca 2015 r., w siedzibie Mazowieckiego Urzędu Wojewódzkiego – Delegatura w Siedlcach, w którym uczestniczyli przedstawiciele Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa, Mazowieckiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego, Mazowieckiego Zespołu Parków Krajobrazowych, Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Lublinie, Przedstawiciele Nadleśnictw, PKP Polskie Linie Kolejowe S.A. oraz jednostek samorządu terytorialnego.

Wniesione w ramach etapu uwagi i wnioski rozpatrzono w następujący sposób:

Regionalny Dyrektor Lasów Państwowych w Lublinie wniósł pismem z dnia 3 sierpnia 2015 r. znak ZO.7210.5.2015 następujące uwagi:

- uwagę: „3. W załączniku nr 17 do zarządzenia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Warszawie, Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Białymstoku i Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Lublinie zmieniającego zarządzenie w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Ostoja Nadbużańska PLH 140011, w kolumnie pt. „podmiot odpowiedzialny za wykonanie” należy usunąć zapis: „Nadleśniczy Nadleśnictwa Sarnaki”, jako odpowiedzialny za wykonanie działania ochronnego, zaprojektowanego w odniesieniu do przedmiotu ochrony – 1083 jelonek rogacz *Lacanus cervus*:

„Na pozostawionych podczas wycinki kępach ekologicznych (głównie dęby) stopniowo usuwać gęsty podszyt i podrost leśny do uzyskania mniej niż 50% powierzchni.”. Opisane powyżej działanie ochronne wykracza poza zakres zabiegów pielęgnacyjnych wykonywanych w ramach gospodarki leśnej. Jest to

zabieg ochronny i zgodnie z art. 39 ustawy o ochronie przyrody oraz z przepisami ustawy o lasach koszty tego zabiegu nie mogą być pokrywane ze środków Lasów Państwowych. W związku z tym Nadleśniczy Nadleśnictwa Sarnaki nie może być wskazany jako podmiot odpowiedzialny za wykonanie wymienionego powyżej działania ochronnego.” uznano za słuszną i dokonano korekty w tym zakresie nadając mu brzmienie: Nadleśniczy Nadleśnictwa Sarnaki na podstawie porozumienia z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w Warszawie;

Pozostałe uwagi:

- uwagę: „1. W załączniku nr 17 do zarządzenia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Warszawie, Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Białymstoku i Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Lublinie zmieniającego zarządzenie w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Ostoja Nadbużańska PLH 140011, w kolumnie pt. „Działania ochronne” należy usunąć działanie:

„Wylączenie z gospodarki leśnej. Odstąpienie od trzebieży, zrębów, przebudowy drzewostanów”.

Zacytowane powyżej działanie ochronne zaprojektowane zostało w odniesieniu do przedmiotów ochrony: 9170 grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny, 91E0 łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe oraz 91F0 łęgowe lasy dębowo-wiązowo-jesionowe.

Zapis ten faktycznie wprowadza zakaz prowadzenia gospodarki leśnej na w/w siedliskach przyrodniczych.”;

- uwagę: „2. W załączniku nr 17 do zarządzenia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Warszawie, Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Białymstoku i Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Lublinie zmieniającego zarządzenie w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Ostoja Nadbużańska PLH 140011, w kolumnie pt. „Działania ochronne” należy usunąć działania:

a) „Utrzymanie bogactwa runa i zróżnicowania florystycznego grądów poprzez wykonywanie zabiegów trzebieży w I i IV kwartale roku...” zaprojektowane dla przedmiotu ochrony 9170 grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny,

b) „zabiegi trzebieży należy przeprowadzić w I i IV kwartale, czyli po sezonie wegetacyjnym” zaprojektowane dla przedmiotów ochrony 91E0 łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe oraz 91F0 łęgowe lasy dębowo-wiązowo-jesionowe.

Zacytowane powyżej działania ochronne faktycznie wprowadzają zakaz wykonywania w II i III kwartale trzebieży w lasach zaliczonych do w/w siedlisk przyrodniczych.

Przedstawione w punktach 1 i 2 zapisy projektu zarządzenia naruszają przepisy powszechnie obowiązującego prawa, tj. przepis art. 36 ust. 1 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (j.t. Dz. U. z 2013, poz. 627), w zakresie w jakim ograniczają miejsce oraz terminy wykonywania prac

trzebieżowych, zrębów i przebudowy drzewostanów na terenie Nadleśnictw: Chotyłów, Biała Podlaska i Sarnaki.

Mianowicie projekt zarządzenia w ramach przedmiotów ochrony 9170 grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny, 91E0 łągi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe oraz 91F0 łągowe lasy dębowo-wiązowo-jesionowe wprowadza działania ochronne w postaci m.in. ograniczenia działalności leśnej co do terminu, miejsca i zakresu w jakim mogą być prowadzone prace leśne na terenie gruntów zarządzanych przez w/w Nadleśnictwa. Zgodnie z art. 36 ust. 1 ustawy o ochronie przyrody, na obszarach Natura 2000 (z wyjątkiem terenów parków narodowych i rezerwatów przyrody) nie podlega ograniczeniu m.in. działalność leśna, jeżeli nie oddziałuje znacząco negatywnie na cele ochrony obszaru Natura 2000.

Gospodarka leśna na obszarze Nadleśnictw: Chotyłów, Biała Podlaska i Sarnaki prowadzona jest na podstawie Planów Urządzenia Lasu. Dla tych Planów przeprowadzona została strategiczna ocena oddziaływania na środowisko, z której jednoznacznie wynika, że realizacja poszczególnych zapisów Planów nie będzie oddziaływać znacząco negatywnie na cele ochrony obszaru Natura 2000 Ostoja Nadbużańska. W związku z tym należy stwierdzić, że nie zachodzą przesłanki do wprowadzenia, w planie zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Ostoja Nadbużańska, działań ochronnych ograniczających gospodarkę leśną prowadzoną w Nadleśnictwach: Chotyłów, Biała Podlaska i Sarnaki.

Przedmiotowe działania ochronne wprowadzające ograniczenia w gospodarce leśnej polegają na:

- A. Wprowadzeniu zakazu gospodarki leśnej - prac trzebieżowych, zrębów, przebudowy drzewostanów na wybranych obszarach siedlisk przyrodniczych. Powyższy zapis w praktyce wprowadza zakaz prowadzenia prac pielęgnacyjnych oraz prac rębnych w wybranych obszarach w/w siedlisk przyrodniczych, co z całą pewnością zakłóci ciągłość i systematyczność prowadzenia gospodarki leśnej. Podkreślić należy, że wykonywanie rębni (zrębów) w gospodarce leśnej jest związane nie tylko z pozyskaniem drewna, ale przede wszystkim jest działaniem zmierzającym do wytworzenia nowego drzewostanu (odnowienia) o pożądanym składzie gatunkowym i strukturze. Wprowadzeni zakazu wykonania prac rębnych ograniczy możliwość uzyskania właściwego odnowienia drzewostanu.*
- B. Wprowadzeniu zakazu prac trzebieżowych w okresie II i III kwartału każdego roku kalendarzowego, w siedliskach przyrodniczych: grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny, łągi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe oraz łągowe lasy dębowo-wiązowo-jesionowe. Powyższy zapis wprowadza w praktyce zakaz prac trzebieżowych w sezonie wegetacyjnym, co z całą pewnością zakłóci ciągłość i systematyczność prowadzenia prac pielęgnowania lasu.*

Wymienione powyżej ograniczenia w gospodarce leśnej prowadzą dodatkowo do ewidentnych strat ekonomicznych Nadleśnictw: Chotyłów, Biała Podlaska i Sarnaki.

Ponadto należy zaznaczyć, że zgodnie z art. 28 ust. 10 pkt 5 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2013 r. poz. 627, z późn. zm.) plan zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 zawiera określenie m.in. działań ochronnych, w szczególności dotyczących ochrony czynnej, monitoringu oraz uzupełnienia stanu wiedzy. Przedstawiony katalog dopuszczalnych zadań,

realizowanych w ramach działań ochronnych jest otwarty, o czym świadczy zastosowane wyrażenie „w szczególności”. Jednak ustawodawca nie dopuścił zupełnej swobody w kształtowaniu zakresu przedmiotowego planu zadań ochronnych. Zgodnie ze stanowiskiem Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gdańsku, wyrażonym w wyroku z dnia 11 maja 2011 r. (sygn. II SA/Gd 244/11), podejmując akty [prawa miejscowego w oparciu o normę ustawową, organ stanowiący musi ściśle uwzględniać wytyczne zawarte w upoważnieniu. Odstąpienie od tej zasady narusza związek formalny i materialny między aktem wykonawczym a ustawą, co z reguły stanowi istotne naruszenie prawa. W związku z powyższym, skoro ustawodawca w ramach działań ochronnych nie przewidział możliwości ustanowienia zakazów, w planie zadań ochronnych dla obszarów Natura 2000, to nie można regulować ww. kwestii w planie zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Ostoja Nadbużańska PLH 140011.”;

ze względu na charakter wykraczający poza zakres wskazań pokontrolnych Ministra Środowiska nie zostały rozpatrzone. Jednocześnie informuje się, że RDOŚ w Warszawie będzie miał na uwadze powyższe wskazania podczas kolejnej nowelizacji planu zadań ochronnych.

Nadleśniczy Nadleśnictwa Sarnaki wniósł pismem z dnia 6 sierpnia 2015 r. znak ZG.7210.2.2015 następujące uwagi:

- uwagę: „7. W działaniu nr 24 w kolumnie „Podmiot odpowiedzialny za wykonanie” dotyczącym jelonka rogacza zmienić umieszczony zapis „... Kołem łowieckim nr 322” na : „... Kołem łowieckim dzierżawiącym obwód nr 322” uznano za słuszną i dokonano korekty w tym zakresie nadając mu następujące brzmienie: Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Warszawie na podstawie porozumienia z Nadleśniczym Nadleśnictwa Sarnaki i zarządem koła łowieckiego dzierżawiącym obwód łowiecki nr 322;

- uwagę: „8. W działaniu nr 24 w kolumnie „Obszar wdrażania” dotyczącym jelonka rogacza wstawić lokalizację jak niżej: oddz. 69 cały, oddz. 70 cały, oddz. 71 cały, oddz. 72a oddz. 73c, d, oddz. 74a, b, oddz. 75a, oddz. 158 cały, oddz. 159 cały, oddz. 160 cały, oddz. 161 cały, oddz. 162 cały. Oddziały obejmują cały obszar zaznaczony w załączniku nr 19.” uznano za słuszną i dokonano korekty w tym zakresie wskazując jako obszar wdrażania Zgodnie z załącznikiem Nr 19;

- uwagę: „9. W działaniu nr 25 w kolumnie „Podmiot odpowiedzialny za wykonanie” dotyczącym jelonka rogacza zmienić umieszczony zapis na : „Nadleśniczy Nadleśnictwa Sarnaki w porozumieniu z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w Warszawie.” uznano za słuszną i dokonano korekty w tym zakresie nadając mu brzmienie: Nadleśniczy Nadleśnictwa Sarnaki na podstawie porozumienia z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w Warszawie;

Pozostałe uwagi:

- uwagę: „I. Uwagi do Załącznika nr 1(Opis granic obszaru Natura 2000 - w formie współrzędnych punktów załamania granicy obszaru w układzie PL -1992). Zmienić współrzędne granic siedlisk 9170, 91EO*, 91FO na gruntach w zarządzie Nadleśnictwa Sarnaki w oparciu o granice oddziałów i pododdziałów zaproponowanych w uwagach do załącznika nr 17 w kolumnie „Obszar wdrażania”. ”;

- uwagę: „II. Uwagi do Załącznika nr 16 (Cele działań ochronnych).

1. W wierszu Lp. 11, kolumnie „Cele działań ochronnych” dotyczącym siedliska 9170 zmienić powierzchnię z 1860,20 na nową wynikającą ze zmian w zasięgu tego siedliska na terenie zarządzanym przez Nadleśnictwo Sarnaki.
2. W wierszu Lp. 12, kolumnie „Cele działań ochronnych” dotyczącym siedliska 91FO* zmienić powierzchnię z 22641,15ha na nową wynikającą ze zmian w zasięgu tego siedliska na terenie zarządzanym przez Nadleśnictwo Sarnaki.
3. W wierszu Lp. 13, kolumnie „Cele działań ochronnych” dotyczącym siedliska 91 EO zmienić powierzchnię z 373,90ha na nową wynikającą ze zmian w zasięgu tego siedliska na terenie zarządzanym przez Nadleśnictwo Sarnaki.”;

- uwagę: „III. Uwagi do Załącznika nr 17 (Działania ochronne ze wskazaniem podmiotów odpowiedzialnych za ich wykonanie i obszarów ich wdrażania)

1. W działaniu nr 9 w kolumnie „Obszar wdrażania” dotyczącym siedliska 9170 wykreślić wpisane oddziały z terenu Nadleśnictwa Sarnaki, ponieważ są to powierzchnie rezerwatów (**poza 209g, który nie występuje w numeracji wydziałów Nadleśnictwa**), gdzie sposób postępowania powinny określać osobne plany zadań ochronnych rezerwatów
2. W działaniu nr 10, 11, 12 w kolumnie „Obszar wdrażania” dotyczącym siedliska 9170 zmienić wpisane powierzchnie z terenu Nadleśnictwa Sarnaki na powierzchnie określone na gruncie przez Pracownię Siedliskową Biura Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej w Lublinie w latach 2013, 2014. Kwalifikacje siedlisk naturalnych przeprowadzono pod nadzorem naukowym prof. dr hab. Bogdana Lorensa - pracownika naukowego UMCS w Lublinie. Powierzchnie te ujęte są w Planie Urządzenia Lasu i w Programie Ochrony Przyrody na lata 2015-2024 dla Nadleśnictwa Sarnaki. Są to :

Oddział, pododdział wg Planu Urządzenia Lasu na lata 2015-2024	Pow. siedl.9170 w zasięgu Natury 2000 wg Planu Urządzenia Lasu na lata 2015-2024 bez rezerwatów) [ha]
40-h	1,12
40-i	3,4
41-h	3,56
44-c	0,84
44-i	2,05
44-f	6,27
45-b	2,95
45-d	2
45-g	2,1
45-h	6,53
45-i	1,94

46-a	9,75
46-b	5,99
46-d	5,86
46-f	14,6
47-a	4,38
47-b	6,63
47-c	5,19
47-d	3,68
47-f	6,57
48-b	7,10
48-d	5,95
48-f	0,78
48-g	0,07
49-b	1,17
49-d	6,38
49-f	6,14
50-a	8,47
50-b	23,56
51-a	7,59
51-b	19,35
51-c	2,1
51-d	2,44
52-a	5,58
52-b	7,9
52-c	13,69
53-b	5,57
53-c	4,29
53-f	11,46
54-a	5,44
54-b	5,94
54-c	3,94
54-d	1,21
54-g	6,59
55-a	1
55-b	5,18
55-c	12,86
55-d	0,96
55-f	5,55
56-g	12,33
61-c	9,63

61-f	2,93
61-g	1,64
62-a	5,39
62-b	3,34
62-c	13,86
62-d	0,88
63-a	23,13
63-b	1,1
63-c	1,36
64-a	14,9
64-b	10,59
64-c	0,6
64-d	1,12
66-a	7,95
66-b	5,07
66-c	6,61
67-a	2,84
67-b	12,21
67-c	2,81
68-a	4,5
68-b	3,68
68-c	3,99
68-f	3,82
69-a	20,42
69-b	1,76
69-c	0,61
69-d	1,7
69-g	4,05
70-b	1,25
70-c	7,09
72-a	6,94
74-i	4,04
75-d	2,45
75-f	6,61
76-b	7,58
76-d	5,51
77-a	23,66
77-b	2,97
77-c	1,22
79-b	3,29

82-d	1,19
82-k	3,50
158-a	2,8
158-c	4,02
158-d	3,98
160-a	9,83
160-b	2,76
160-c	3,69
160-d	' 4,86
160-f	3,32
161-a	13,89
161-c	4,22
161-d	4,41
161-h	1,75
162-a	11,81
162-b	4,13
162-c	2,83
162-d	2,67
162-f	2,83
162-g	2,9
202-f	1,08
205-c	1,4
205-d	2,38
206-f	1,36
206-g	1,87
206-h	1,35
207-a	3,37
207-b	3,2
210-c	5,9
210-d	4,49
210-g	4,01
211-a	2,87
211-b	3,37
211-g	1,25
215-a	2,84
215-b	1,5
215-c	1,35
215-f	1,04
216-a	2,62
216-c ^	12,39

216-d	2,18
217-a	2,46
217-c	5,33
217-d	7,73
218-d	6,35
218-f	4,08
221-a	0,45
222-b	8,45
222-c	4,28
223-b	4,66
223-c	0,99
224-a	4,89
224-c	6,85
224-d	4,04
225-c	3,21
225-d	2,37
225-f	1,97
227-a	8,91
228-d	1,08
228-f	2,97
228-g	2,18
229-b	1,87
229-d	2,09
229-f	1,75
230-a	3,17
236-b	3,76
237-d	3,19
237-f	1,22
237g	2,11
238-c	1,94
238-f	2,47
239-a	0,3
Suma	801,43

- uwagę: „3. W działaniu nr 13 w kolumnie „Obszar wdrażania” dotyczącym siedliska 91EO* wycofać ujęte powierzchnie rezerwatów, gdzie sposób postępowania powinny określać osobne plany zadań ochronnych rezerwatów, zmienić wpisane powierzchnie z terenu Nadleśnictwa Sarnaki na powierzchnie określone na gruncie przez Pracownię Siedliskową BULiGL w Lublinie w latach 2013, 2014. Kwalifikacje siedlisk naturalnych przeprowadzono pod nadzorem naukowym prof. dr hab. Bogdana Lorensa - pracownika naukowego UMCS w Lublinie. Powierzchnie te ujęte są w Planie Urządzenia Lasu i w Programie Ochrony Przyrody na lata 2015-2024 dla Nadleśnictwa Sarnaki. Są to :

<i>Oddział, pododdział wg Planu Urządzenia Lasu na lata 2015-2024</i>	<i>Pow. siedl.91 EO* w zasięgu Natury 2000 wg Planu Urządzenia Lasu na lata 2015-2024 (bez rezerwatów). [ha]</i>
27-f	1,25
39-f	3,75
80-a	10,11
81-d	1,49
81-h	0,9
92-c	2,94
92-f	4,5
92-g	2,7
92-h	1,84
92-i	2,62
Suma	33,29

- uwagę: „4. W działaniu nr 14 w kolumnie „Obszar wdrażania” dotyczącym siedliska 91 EO* wycofać ujęte powierzchnie rezerwatów, pozostałe powierzchnie z terenu Nadleśnictwa Sarnaki określone na gruncie przez Pracownię Siedliskową BULiGL w Lublinie w latach 2013, 2014. zostaną ujęte w działaniu 13, więc cały zapis działań 14 nie dotyczy gruntów w zarządzie Nadleśnictwa Sarnaki. Kwalifikacje siedlisk naturalnych przeprowadzono pod nadzorem naukowym prof. dr hab. Bogdana Lorensa - pracownika naukowego UMCS w Lublinie. Powierzchnie te ujęte są w Planie Urządzenia Lasu i w Programie Ochrony Przyrody na lata 2015-2024 dla Nadleśnictwa Sarnaki.”;

- uwagę: „5. W działaniu nr 16 w kolumnie „Obszar wdrażania” dotyczącym siedliska 91FO wycofać ujęte powierzchnie rezerwatów, gdzie sposób postępowania powinny określać osobne plany zadań ochronnych rezerwatów. Pozostałe powierzchnie z terenu Nadleśnictwa Sarnaki określone na gruncie przez Pracownię Siedliskową BULiGL w Lublinie w latach 2013, 2014. przenieść do działań 18, 19, 20. Kwalifikacje siedlisk naturalnych przeprowadzono pod nadzorem naukowym prof. dr hab. Bogdana Lorensa - pracownika naukowego UMCS w Lublinie. Powierzchnie te ujęte są w Planie Urządzenia Lasu i w Programie Ochrony Przyrody na lata 2015-2024 dla Nadleśnictwa Sarnaki. Są to:

<i>Oddział, pododdział wg Planu Urządzenia Lasu na lata 2015-2024</i>	<i>Pow. siedl.91FO w zasięgu Natury 2000 wg Planu Urządzenia Lasu na lata 2015-2024 (bez rezerwatów). [ha]</i>
26-f	7,06
27-d	2,37
28-b	2,41
35-h	1
35-j	2,58
39-i	2,76
40-b	3,69

40-c	1,69
80-b	1,15
80-f	1,83
80-h	2,37
81-b	2,72
81-g	14,36
82-a	1,05
82-b	2,46
82-c	6
82-f	1,51
82-i	1,23
83-a	17,88
83-b	3,07
91-a	2,04
91-d	0,47
91-f	0,75
93-j-	0,45
93-n	1,1
Suma	101,75

- uwagę: „6. W działaniu nr 24 dotyczącym jelonka rogacza pozioma kreska nad działaniem 24 powinna być w każdej kolumnie.”;

- uwagę: „10. W działaniu nr 25 dotyczącym jelonka rogacza - pozioma kreska nad działaniem 25 powinna nie być wkreślona w 4 kolumnie”;

ze względu na charakter wykraczający poza zakres wskazań pokontrolnych Ministra Środowiska nie zostały rozpatrzone. Jednocześnie informuje się, że RDOŚ w Warszawie będzie miał na uwadze powyższe wskazania podczas kolejnej nowelizacji planu zadań ochronnych.

Nadleśniczy Nadleśnictwa Chotyłów wniósł pismem z dnia 12 sierpnia 2015 r. znak ZG.7210.5.2015 następujące uwagi:

- uwagę: „1. W załączniku nr 17 do zarządzenia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Warszawie, Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Białymstoku i Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Lublinie zmieniającego zarządzenie w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Ostoja Nadbużańska PLH 140011, w kolumnie pt. „Obszar wdrażania” należy usunąć wydzielenie 6 t.

Wymienione wyżej wydzielenie nie figuruje w ewidencji Nadleśnictwa Chotyłów.”;

- uwagę: „2. W załączniku nr 17 do zarządzenia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Warszawie, Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Białymstoku i Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Lublinie zmieniającego zarządzenie w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Ostoja Nadbużańska PLH 140011, w kolumnie pt. „Działania ochronne” należy usunąć działanie:

„Wyłączenie z gospodarki leśnej. Odstąpienie od trzebieży, zrębów, przebudowy drzewostanów”.

Wymienione wyżej działanie ochronne zaprojektowane zostało w Nadleśnictwie Chotyłów w odniesieniu do przedmiotów ochrony: 9170 grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny, 91E0 łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe oraz 91F0 łęgowe lasy dębowo-wiązowo-jesionowe.

Zakaz ten faktycznie wprowadza zakaz prowadzenia gospodarki leśnej na w/w siedliskach przyrodniczych oraz wykracza poza zakres zakazów dopuszczonych do stosowania na podstawie art. 36 ust. 1 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (j.t. Dz. U. z 2013, poz. 627). Nie są to zadania mogące znacząco negatywnie oddziaływać na cele ochrony obszaru Natura 2000. Nadleśnictwo Chotyłów prowadzi gospodarkę leśną na podstawie Planu Urządzania Lasu zatwierdzonego decyzją Ministra Środowiska. Plan Urządzania Lasu jest zatwierdzany po wcześniejszym dokonaniu strategicznej oceny oddziaływania na środowisko projektu PUL. Zadaniem tej oceny jest zaopiniowanie skutków realizacji zamierzeń przewidzianych w projekcie Planu Urządzania Lasu. Jednym z etapów strategicznej oceny oddziaływania na środowisko jest opracowanie prognozy oddziaływania na środowisko PUL. Nadleśnictwo Chotyłów posiada w/w prognozę która potwierdza, że prowadzenie gospodarki leśnej nie będzie znacząco negatywnie oddziaływać na cele ochrony obszaru Natura 2000 Ostoja Nadbużańska.

Dlatego zapis mówiący o wyłączeniu z gospodarki leśnej siedlisk jest bezzasadny i powinien zostać usunięty.

Ponadto powołując się stanowisko Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gdańsku, wyrażonym w wyroku z dnia 11 maja 2011 r. (sygn. II SA/Gd 244/11), podejmując akty prawa miejscowego w oparciu o normę ustawową, organ stanowiący musi ściśle uwzględniać wytyczne zawarte w upoważnieniu. Odstąpienie od tej zasady narusza związek formalny i materialny między aktem wykonawczym a ustawą, co z reguły stanowi istotne naruszenie prawa. W związku z powyższym, skoro ustawodawca w ramach działań ochronnych nie przewidział możliwości ustanowienia zakazów, w planie zadań ochronnych dla obszarów Natura 2000, to nie można regulować ww. kwestii w planie zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Ostoja Nadbużańska PLH 140011.”,

ze względu na charakter wykraczający poza zakres wskazań pokontrolnych Ministra Środowiska nie zostały rozpatrzone. Jednocześnie informuje się, że RDOŚ w Warszawie będzie miał na uwadze powyższe wskazania podczas kolejnej nowelizacji planu zadań ochronnych.

Nadleśniczy Nadleśnictwa Biała Podlaska wniósł pismem z dnia 12 sierpnia 2015 r. znak ZG.7210.7.2015. DC następujące uwagi:

- uwagę: „1. W załączniku nr 17 do zarządzenia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Warszawie, Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Białymstoku i Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Lublinie zmieniającego zarządzenie w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Ostoja Nadbużańska PLH 140011, w kolumnie pt. „Działania ochronne” należy usunąć działanie:

„Wyłączenie z gospodarki leśnej. Odstąpienie od trzebieży, zrębów, przebudowy drzewostanów”.

Zacytowane powyżej działanie ochronne zaprojektowane zostało w odniesieniu do przedmiotów ochrony: 9170 grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny, 91E0 łągi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe oraz 91F0 łągowe lasy dębowo-wiązowo-jesionowe.

Zapis ten faktycznie wprowadza zakaz prowadzenia gospodarki leśnej na w/w siedliskach przyrodniczych.

- uwagę: „2. W załączniku nr 17 do zarządzenia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Warszawie, Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Białymstoku i Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Lublinie zmieniającego zarządzenie w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Ostoja Nadbużańska PLH 140011, w kolumnie pt. „Działania ochronne” należy usunąć działania:

a) „Utrzymanie bogactwa runa i zróżnicowania florystycznego łągów poprzez wykonywanie zabiegów trzebieży w I i IV kwartale roku...” zaprojektowane dla przedmiotu ochrony 9170 grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny,

b) „zabiegi trzebieży należy przeprowadzić w I i IV kwartale, czyli po sezonie wegetacyjnym” zaprojektowane dla przedmiotów ochrony 91E0 łągi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe oraz 91F0 łągowe lasy dębowo-wiązowo-jesionowe.

Zacytowane powyżej działania ochronne faktycznie wprowadzają zakaz wykonywania w II i III kwartale trzebieży w lasach zaliczonych do w/w siedlisk przyrodniczych.

Przedstawione w punktach 1 i 2 zapisy projektu zarządzenia naruszają przepisy powszechnie obowiązującego prawa, tj. przepis art. 36 ust. 1 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (j.t. Dz. U. z 2013, poz. 627), w zakresie w jakim ograniczają miejsce oraz terminy wykonywania prac trzebieżowych, zrębów i przebudowy drzewostanów na terenie Nadleśnictwa Biała Podlaska.

Mianowicie projekt zarządzenia w ramach przedmiotów ochrony 91E0 łągi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe oraz 91F0 łągowe lasy dębowo-wiązowo-jesionowe wprowadza działania ochronne w postaci m.in. ograniczenia działalności leśnej co do terminu, miejsca i zakresu w jakim mogą być prowadzone prace leśne na terenie gruntów zarządzanych przez Nadleśnictwo Biała Podlaska. Zgodnie z art. 36 ust. 1 ustawy o ochronie przyrody, na obszarach Natura 2000 (z wyjątkiem terenów parków narodowych i rezerwatów przyrody) nie podlega ograniczeniu m.in. działalność leśna, jeżeli nie oddziałuje znacząco negatywnie na cele ochrony obszaru Natura 2000.

Gospodarka leśna na obszarze Nadleśnictwa Biała Podlaska prowadzona jest na podstawie Planów Urządzenia Lasu. Dla tych Planów przeprowadzona została strategiczna ocena oddziaływania na środowisko, z której jednoznacznie wynika, że realizacja poszczególnych zapisów Planów nie będzie oddziaływać znacząco negatywnie na cele ochrony obszaru Natura 2000 Ostoja Nadbużańska. W związku z tym należy stwierdzić, że nie zachodzą przesłanki do wprowadzenia, w planie zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Ostoja Nadbużańska, działań ochronnych ograniczających gospodarkę leśną prowadzoną w Nadleśnictwie Biała Podlaska.

Przedmiotowe działania ochronne wprowadzające ograniczenia w gospodarce leśnej polegają na:

A. Wprowadzeniu zakazu gospodarki leśnej - prac trzebieżowych, zrębów, przebudowy drzewostanów na wybranych obszarach siedlisk przyrodniczych. Powyższy zapis w praktyce wprowadza zakaz prowadzenia prac pielęgnacyjnych oraz prac rębnych w wybranych obszarach w/w siedlisk przyrodniczych, co z całą pewnością zakłóci ciągłość i systematyczność prowadzenia gospodarki leśnej.

Podkreślić należy, że wykonywanie rębni (zrębów) w gospodarce leśnej jest związane nie tylko z pozyskaniem drewna, ale przede wszystkim jest działaniem zmierzającym do wytworzenia nowego drzewostanu (odnowienia) o pożądanym składzie gatunkowym i strukturze. Wprowadzeni zakazu wykonania prac rębnych ograniczy możliwość uzyskania właściwego odnowienia drzewostanu.

B. Wprowadzeniu zakazu prac trzebieżowych w okresie II i III kwartału każdego roku kalendarzowego, w siedliskach przyrodniczych: łęgi wierzbowe, olszowe i jesionowe oraz łęgowe lasy dębowo-wiązowo-jesionowe. Powyższy zapis wprowadza w praktyce zakaz prac trzebieżowych w sezonie wegetacyjnym, co z całą pewnością zakłóci ciągłość i systematyczność prowadzenia prac pielęgnowania lasu.

Wymienione powyżej ograniczenia w gospodarce leśnej prowadzą dodatkowo do ewidentnych strat ekonomicznych Nadleśnictwa Biała Podlaska.

Ponadto należy zaznaczyć, że zgodnie z art. 28 ust. 10 pkt 5 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2013 r. poz. 627, z późn. zm.) plan zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 zawiera określenie m.in. działań ochronnych, w szczególności dotyczących ochrony czynnej, monitoringu oraz uzupełnienia stanu wiedzy. Przedstawiony katalog dopuszczalnych zadań, realizowanych w ramach działań ochronnych jest otwarty, o czym świadczy zastosowane wyrażenie „w szczególności”. Jednak ustawodawca nie dopuścił zupełnej swobody w kształtowaniu zakresu przedmiotowego planu zadań ochronnych. Zgodnie ze stanowiskiem Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gdańsku, wyrażonym w wyroku z dnia 11 maja 2011 r. (sygn. II SA/Gd 244/11), podejmując akty prawa miejscowego w oparciu o normę ustawową, organ stanowiący musi ściśle uwzględniać wytyczne zawarte w upoważnieniu. Odstąpienie od tej zasady narusza związek formalny i materialny między aktem wykonawczym a ustawą, co z reguły stanowi istotne naruszenie prawa. W związku z powyższym, skoro ustawodawca w ramach działań ochronnych nie przewidział możliwości ustanowienia zakazów, w planie zadań ochronnych dla obszarów Natura 2000, to nie można regulować ww. kwestii w planie zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Ostoja Nadbużańska PLH 140011.”

- uwagę: „3. Lokalizacja obszaru siedlisk przyrodniczych 9170, 91F0, 91E0 w obszarze PLH 140011 jest inna niż w Planie Ochrony Przyrody dla Nadleśnictwa Biała Podlaska na lata 2014-2023. Szczegółowo zostało to opisane w piśmie Nadleśnictwa do Dyrektora RDOŚ w Warszawie z dnia 30.12.2013 r. Znak: Zt-90-73/49/2013.”.

ze względu na charakter wykraczający poza zakres wskazań pokontrolnych Ministra Środowiska nie zostały rozpatrzone. Jednocześnie informuje się, że RDOŚ w Warszawie będzie miał na uwadze powyższe wskazania podczas kolejnej nowelizacji planu zadań ochronnych.

Nadleśniczy Nadleśnictwa Sarnaki wniósł pismem z dnia 26 listopada 2015 r. znak ZG.7210.9.2015 następujące uwagi:

- uwagę: „w załączniku 16 do projektu

Na str. 2, przedmiot ochrony nr 11 (9170) w kolumnie 3 zmniejszyć powierzchnię 1860,20ha o 379,14ha (różnica w kwalifikacji przez RDOŚ, a BULiGL w Lublinie powierzchni administrowanej przez Nadleśnictwo Sarnaki),

Na str. 2, przedmiot ochrony nr 12 (91EO) w kolumnie 3 zwiększyć powierzchnię 2641,15ha o 0,63ha (różnica w kwalifikacji przez RDOŚ, a BULiGL w Lublinie powierzchni administrowanej przez Nadleśnictwo Sarnaki),

Na str. 3, przedmiot ochrony nr 13(91FO) w kolumnie 3 zwiększyć powierzchnię 373,90ha o 52,54ha (różnica w kwalifikacji przez RDOŚ, a BULiGL w Lublinie powierzchni administrowanej przez Nadleśnictwo Sarnaki)”;

- uwagę: „w załączniku 17 do projektu

9170 Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny (Galio-Carpinetum, Tilio-Carpinetum)

Jest:

Działanie 9 - Wyłączenie z gospodarki leśnej.

Odstąpienie od trzebieży, zrębów, przebudowy drzewostanów (poza działaniami wynikającymi z planów urządzenia lasu i uproszczonych planów urządzenia lasu, które przeszły ocenę strategiczną).

Termin rozpoczęcia działań w pierwszych 3 latach obowiązywania planu zadań ochronnych.

Zmienić na: Pozostawić bez zmian.

W kolumnie „obszar wdrażania” w lokalizacji dotyczącej Nadleśnictwa Sarnaki wykreślić 209g (nie ma pododdziału g w oddziale 209), oraz 208a (jest w drzewostanach gospodarczych poza rezerwatem)”;

- uwagę: „Jest

Działanie 10: Utrzymanie bogactwa runa i zróżnicowania florystycznego grądów poprzez wykonywanie zabiegów trzebieży w I i IV kwartale roku, czyli po sezonie wegetacyjnym oraz ochronę gleby przed rozpoczęciem prac pozyskaniowych (zaplanowanie odnowienia szlaków zrywkowych w drzewostanach młodszych klas wieku) lub wykorzystywanie istniejących szlaków zrywkowych zakładanych podczas wyciągania drewna po wcześniejszych trzebieżach i rębniach

gniazdowych (w drzewostanach starszych klas wieku). Powyższe nie obejmuje prac pozyskaniowych prowadzonych zgodnie z planami urządzenia lasu i uproszczonymi planami urządzenia lasu, które przeszły ocenę strategiczną. Termin rozpoczęcia działań w pierwszych 3 latach obowiązywania planu zadań ochronnych.

Zmienić na:

Działanie 10: Utrzymanie bogactwa runa i zróżnicowania florystycznego grądów poprzez ochronę gleby podczas prac pozyskaniowych (zaplanowanie odnowienia szlaków zrywkowych w drzewostanach młodszych klas wieku) lub wykorzystywanie istniejących szlaków zrywkowych zakładanych podczas wyciągania drewna po wcześniejszych trzebieżach i rębniach gniazdowych (w drzewostanach starszych klas wieku). Powyższe nie obejmuje prac pozyskaniowych prowadzonych zgodnie z planami urządzenia lasu i uproszczonymi planami urządzenia lasu, które przeszły ocenę strategiczną.”;

- uwagę: „Jest:

Działanie 11 : Unaturalnienie składów gatunkowych drzewostanów. Przy odnowieniach w składzie gatunkowym należy uwzględniać następujące gatunki: dąb, lipa, klon, jawor, grab, brzoza i na siedliskach wilgotnych wierzbę. Niewskazane jest w składach odnowieniowych wprowadzanie gatunków niezgodnych z siedliskiem jak: buk, modrzew, sosna, świerk. (powyższe działanie nie dotyczy planów urządzenia lasu i uproszczonych planów urządzenia lasu, które przeszły ocenę strategiczną). Termin rozpoczęcia działań: w pierwszych 3 latach obowiązywania planu zadań ochronnych.

Zmienić na :

Działanie 11 : Unaturalnienie składów gatunkowych drzewostanów. Przy odnowieniach w składzie gatunkowym należy uwzględniać gatunki zgodnie z Planem Urządzenia Lasu.(Powyższe działanie nie dotyczy planów urządzenia lasu i uproszczonych planów urządzenia lasu, które przeszły ocenę strategiczną).Termin rozpoczęcia działań: w pierwszych 3 latach obowiązywania planu zadań ochronnych.”;

- uwagę: „Jest:

Działanie 12. Zwiększenie bioróżnorodności. Podczas wykonywania trzebieży pozostawione zostaną zamierające i dziuplaste drzewa oraz martwe drewno na całej powierzchni w celu stworzenia bazy żerowej dla larw chrząszczy (między innymi kózkowatych) i dzięciolów.

Zmienić na:

Pozostawić bez zmian.”;

- uwagę: „Lokalizację dla działań 10,11,12 dotyczącą Nadleśnictwa Sarnaki zmienić na wynikającą z załączonej tabeli nr 3 dla siedliska 9170. Oddziały i pododdziały z kolumny pierwszej.”;

- uwagę: „91EO* . Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (*Salicetum albo-fragilis*, *Populetum albae*, *Alnenion glutinoso-incanae*) i olsy źródliskowe.

Jest:

Działanie 13 - Wyłączenie z gospodarki leśnej. Odstąpienie od zrębów, trzebieży, przebudowy drzewostanów (poza działaniami wynikającymi z planów urządzenia lasu i uproszczonych planów urządzenia lasu, które przeszły ocenę strategiczną). Termin rozpoczęcia działań w pierwszych 3 latach obowiązywania planu zadań ochronnych.

Zmienić na

Odstąpienie od zrębów na powierzchniach, które nie wymagają przebudowy drzewostanów (poza działaniami wynikającymi z planów urządzenia lasu i uproszczonych planów urządzenia lasu, które przeszły ocenę strategiczną). Termin rozpoczęcia działań w pierwszych 3 latach obowiązywania planu zadań ochronnych”;

- uwagę: „Jest:

Działanie 14 - Utrzymanie bogactwa i zróżnicowania runa poprzez ochronę gleby podczas prac pozyskaniowych (zaplanowanie odnowienia szlaków zrywkowych w drzewostanach młodszych klas wieku) lub wykorzystywanie istniejących szlaków zrywkowych zakładanych podczas wyciągania drewna po wcześniejszych trzebieżach i rębniach gniazdowych (w drzewostanach starszych klas wieku).

Zwiększenie bioróżnorodności. Podczas wykonywania trzebieży pozostawione zostaną zamierające i dziuplaste drzewa oraz martwe drewno na całej powierzchni w celu stworzenia bazy żerowej dla larw chrząszczy (między innymi kózkowatych) i dzięciołów.

Zmienić na:

Pozostawić bez zmian.”;

- uwagę: „Jest:

Działanie 15- Zachowanie zadrzewień wierzbowych i topolowych w strefie przykorytowej Bugu za wyjątkiem drzew stanowiących zagrożenie, dla życia lub zdrowia ludzi oraz powodujących zatory usuwanych w ramach prac utrzymaniowych i przeciwpowodziowych.

Zmienić na:

Pozostawić bez zmian.”;

- uwagę: „Lokalizację dla działań 13,14,15 dotyczącą Nadleśnictwa Sarnaki zmienić na wynikającą z załączonej tabeli nr 1 dla siedliska 91EO*. Oddziały i pododdziały z kolumny pierwszej.”;

- uwagę: „91FO. Łęgowe lasy dębowo-wiązowo-jesionowe (Ficario-Ulmetum).

Jest:

Działanie 16 - Wyłączenie z gospodarki leśnej. Odstąpienie od zrębów, trzebieży, przebudowy drzewostanów.

Zmienić na: - Zgodnie z zapisami Planu Urządzenia Lasu.

Termin rozpoczęcia działań w pierwszych 3 latach obowiązywania planu zadań ochronnych.”;

- uwagę: „Jest :

Działanie 18 - Utrzymanie bogactwa i zróżnicowania runa. Zabiegi trzebieży należy przeprowadzić w I i IV kwartale, czyli po sezonie wegetacyjnym. W celu ochrony gleby przed rozpoczęciem prac pozyskaniowych planowane jest odnowienie szlaków zrywkowych (w drzewostanach młodszych klas wieku) lub wykorzystywanie szlaków zrywkowych zakładanych podczas wyciągania drewna podczas wcześniejszych trzebieży i rębni gniazdowych (w drzewostanach starszych klas wieku).

Zmienić na :

Działanie 18 - Utrzymanie bogactwa i zróżnicowania runa.

W celu ochrony gleby przed rozpoczęciem prac pozyskaniowych planowane jest odnowienie szlaków zrywkowych (w drzewostanach młodszych klas wieku) lub wykorzystywanie szlaków zrywkowych zakładanych podczas wyciągania drewna podczas wcześniejszych trzebieży i rębni gniazdowych (w drzewostanach starszych klas wieku).”;

- uwagę: „Jest

Działanie 19 - Unaturalnienie składów gatunkowych drzewostanów. Przy odnowieniach w składzie gatunkowym należy uwzględniać następujące gatunki: dąb, wiąz, jesion.

Zmienić na:

Pozostawić bez zmian.”;

- uwagę: „Jest:

Działanie 20- Zwiększenie bioróżnorodności. Podczas wykonywania trzebieży pozostawione zostaną zamierające i dziuplaste drzewa oraz martwe drewno na całej powierzchni w celu stworzenia bazy żerowej dla larw chrząszczy (między innymi kózkowatych) i dzięciołów.

Zmienić na:

Pozostawić bez zmian.”;

- uwagę: „Lokalizację dla działań 16,18,19,20 dotyczącą Nadleśnictwa Sarnaki zmienić na wynikającą z załączonej tabeli nr 2 dla siedliska 91FO. Oddziały i pododdziały z kolumny pierwszej.”;

*- uwagę: „1083 Jelonek rogacz *Lucanus cereus*.*

Jest:

Działanie 25 - Polepszenie stanu siedliska. Należy stopniowo zwiększać ilość „martwego drewna” do poziomu co najmniej 10 m³ /ha. Na pozostawionych podczas wycinki kępach ekologicznych (głównie dęby) stopniowo usuwać gęsty podszyt i podrost leśny do uzyskania mniej niż 50% powierzchni. Wprowadzanie zmian na wszystkich stanowiskach jelonka rogacza (J1 -J7) winno odbywać się stopniowo. Termin rozpoczęcia działania w pierwszych 3 latach obowiązywania planu zadań ochronnych.

Zmienić na:

Pozostawić bez zmian.”;

- uwagę: „W załączniku nr 1 do Zarządzenia - „ Opis granic obszaru Natura 2000 - w formie współrzędnych punktów załamania granicy obszaru w układzie PL - 1992” należy zmienić współrzędne załamań na podstawie załączonych map terenów administrowanych przez Nadleśnictwo Sarnaki objętych kolorem niebieskim na załączniku dla siedliska 91EO, na załączniku dla siedliska 91FO, na załącznikach dla siedliska 9170.”;

- uwagę: „W załączniku nr 2, 3 do Zarządzenia - zmienić zasięgi siedlisk naturowych na mapie zgodnie z załącznikami mapowymi terenów administrowanych przez Nadleśnictwo Sarnaki dotyczących siedlisk 91 EO, 91 FO, 9170 zgodnie z opracowaniem przez BULiGL w Lublinie.”;

ze względu na charakter wykraczający poza zakres wskazań pokontrolnych Ministra Środowiska nie zostały rozpatrzone. Jednocześnie informuje się, że RDOŚ w Warszawie będzie miał na uwadze powyższe wskazania podczas kolejnej nowelizacji planu zadań ochronnych.

Etap III udziału społeczeństwa obejmował:

- 1) podanie obwieszczeniem z dnia ..... znak: ..... , do publicznej wiadomości informacji o wyłożeniu projektu zarządzenia zmieniającego zarządzenie w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Ostoja Nadbużańska PLH140011;
- 2) ogłoszenie ww. informacji w sposób zwyczajowo przyjęty poprzez wywieszenie obwieszczenia w siedzibie organów właściwych w sprawie, na tablicy ogłoszeń w siedzibie: urzędów gmin zlokalizowanych na terenie ww. obszaru Natura 2000, Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Białymstoku, Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Lublinie, a także Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Warszawie Wydział Spraw Terenowych I w Siedlcach, na stronie internetowej Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Warszawie oraz opublikowanie jej w prasie o zasięgu ogólnopolskim – „Nasz Dziennik”, wydanie z dnia ..... ,
- 3) zamieszczenie informacji zgodnie z art. 21 ust 2 pkt 24 lit a ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko, w publicznie dostępnych wykazach;
- 4) wyłożenie projektu zmiany planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Ostoja Nadbużańska PLH140011 w siedzibie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Warszawie oraz w siedzibie Wydziału Spraw Terenowych I w Siedlcach, Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Białymstoku oraz w siedzibie Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Lublinie.

Wniesione w ramach etapu uwagi i wnioski rozpatrzone w następujący sposób:

Projekt zmiany planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Ostoja Nadbużańska PLH140011 został uzgodniony przez Wojewodę Mazowieckiego, Podlaskiego i Lubelskiego w trybie art. 59 ust. 2 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (Dz. U. z 2015 poz. 525 j.t.) – odpowiednio pismami:

z dnia ..... 2016 r., znak: LEX- ..... .

z dnia ..... 2016 r., znak: LEX- ..... .

z dnia ..... 2016 r., znak: LEX- ..... .

Ocena Skutków Regulacji (OSR)

1. Cel wprowadzenia zarządzenia.

Celem wprowadzenia zarządzenia jest dostosowania zapisów ww. aktu prawa miejscowego do obowiązujących przepisów.

2. Podmioty, na które oddziałuje akt normatywny.

Projekt planu zadań ochronnych będzie oddziaływał:

- 1) na Regionalną Dyрекcję Ochrony Środowiska w Warszawie, Regionalną Dyрекcję Ochrony Środowiska w Białymstoku i Regionalną Dyрекcję Ochrony Środowiska w Lublinie;
- 2) na właścicieli terenu, na którym znajduje się obszar Natura 2000;
- 3) jako powszechnie obowiązujący akt prawa miejscowego na wszystkie podmioty, które znajdują się lub znajdą w zasięgu terytorialnym objętym jego regulacją.

3. Konsultacje.

Projekt zarządzenia jako akt prawa miejscowego podlega:

- 1) na podstawie art. 59 ust. 2 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (Dz. U. z 2009 r. Nr 31, poz. 206, z późn. zm.) uzgodnieniu z Wojewodą Mazowieckim;
- 2) na podstawie art. 28 ust. 4 ustawy o ochronie przyrody (Dz. U. z 2015 r. poz. 1651) procedurze udziału społeczeństwa na zasadach i w trybie określonym w ustawie z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2013 r. poz. 1235, z późn. zm.), w postępowaniu, którego przedmiotem jest zmiana aktu prawa miejscowego.

4. Wpływ regulacji na sektor finansów publicznych, w tym budżet państwa i budżet jednostek samorządu terytorialnego.

Wejście w życie przedmiotowego zarządzenia nie pociągnie za sobą skutków finansowych dla budżetu państwa.

5. Wpływ regulacji na rynek pracy.

Zapisy w projekcie zarządzenia nie będą miały wpływu na rynek pracy.

6. Wpływ regulacji na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym na funkcjonowanie przedsiębiorstw.

Projektowana regulacja nie będzie miała wpływu na konkurencyjność wewnętrzną i zewnętrzną gospodarki.

7. Wpływ regulacji na sytuację i rozwój regionalny.

Projektowana regulacja nie ma wpływu na sytuację i rozwój regionalny.

8. Ocena pod względem zgodności z prawem Unii Europejskiej.